

EKONOMİ RAPORU

 TURKISH BANK
Ekonomik Araştırmalar Bölümü

Ekim 2013

İÇİNDEKİLER

Kilometre Taşları, <i>Ege CANSEN</i>	1
Sui Generis, <i>Tuğrul BELLİ</i>	2
Bütçe ve Kamu Finansmanı	3
Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret	4
Üretim ve Büyüme	5
Enflasyon ve Faizler.....	6
Parasal Göstergeler.....	7

KİLOMETRE TAŞLARI

EGE CANSEN

MERKEL AVRUPA'YI ALMANLAŞTIRIYOR

Bir süredir Avrupa Birliği içindeki ülkelerde iktisadi kriz yaşanıyor. Bu krizi çözecek ülkenin, Avrupa'nın ağası Almanya olduğundan kimsenin kuşkusu yok. Ağa Almanya olunca da gözler ister istemez, o ülkenin başbakanı Merkel'e dönüyor. Merkel de "tamam biz üstümüze düşeni yaparız, ama bizden yardım isteyenler de tutumlulukta az da olsa Almanlaşsın diyor".

İÇ BORÇ KRİZİ DEĞİL, DIŞ BORÇ KRİZİ

Avrupa Birliği 28 ülkeden oluşuyor. Bunlardan 17'sinin ulusal para birimi yok. Onun yerine Avrupa Merkez Bankası'nın ihraç ettiği bir "Bölgesel Para Birimi" olan Euro'yu kullanıyor. Ancak arkasında Almanya'nın durduğu Euro gibi "Hard Currency" bir para birimini, ulusal para olarak kullanmak sıkı mali disiplin isteyen bir iştir. Başta Yunanistan olmak üzere, İrlanda, İspanya, İtalya, Portekiz gibi "sıcak para girişi" ile hızla zenginleşen ülkelerinde yapısal bir burkulma oldu. Kısaca, dış kaynağa bağımlı hale geldiler. Bu sürdürülemezdi.

Almanya'mı, yoksa kriz mağduru ülkeler mi Euro'dan çıksın tartışması bitmiştir. Kimse Euro'dan çıkmayacaktır. Uzunca sürecek bir yeniden yapılanma ile AB yaralarını kendi içinde saracaktır. Bunun için Güney Avrupalıların az da olsa Almanlaşması şarttır. Yoksa yeniden yapılanma olmaz.

ALMANYA MİYOPİK VE BEN-MERKEZCİ POLİTİKALARINA SON VERMELİ

Eylül sonunda yapılan seçimlerde Angela Merkel oyların %42'sini alarak büyük bir zafer elde etti. (Tek başına iktidar olmasını küçük ortağı FDP'nin barajın altında kalarak parlamentoya girememiş olması engelledi.) Açıkçası bu çok şaşırtıcı bir gelişme olmadı çünkü 2004 yılından beri kesintisiz yüksek cari fazla veren Alman ekonomisi Güney Avrupa ülkelerinin aksine istikrarlı bir büyüme trendi içinde.

Hiç şüphe yok ki, Merkel'e oy veren milyonlarca Alman "aşırı borçlanan tembel Güneyliler içine düştükleri durumu hakettiler" şeklinde düşünmekte. Ancak böyle düşünen Almanlar aynı zamanda geçmişlerini de unutmuşa benziyorlar. Fütursuzca bir yatırım harcamasına girmiş olan Nazi Almanyası'nda kamu borcunun milli hasılaya oranı %670 gibi dudak uçuklatıcı bir seviyede idi. (Esasen savaşı başlatan ana sebep de buydu.) Almanyanın yenilgisinden sonra Müttefikler ise son derece akılcı davranarak Alman hükümetinin borçlarının neredeyse tamamını sildiler, savaş tazminatı olarak da çok cuzzi ve çok uzun vadeye yayılmış miktarlar talep ettiler. (Almanya savaş borçlarının son taksidini tam 65 sene sonra, 2010 yılında ödedi!) Öyle ki, 1952 yılında Almanya'nın borç / milli hasıla oranı sadece %15 idi. (Aynı dönemde pek çok Müttefik ülkesinin borç oranı bu seviyenin çok daha üzerindeydi.)

Öte yandan, Almanyanın 1989 sonrasında Doğu Almanya'yı bünyesine katarken, ekonomik birleşmeyi son derece "uygun" şartlar içinde sağladığını da unutmamak gerekiyor. O dönemde, neredeyse değersiz sayılabilecek "fiktif" Doğu Alman ekonomisinin para birimi bire bir değerinden Alman markına çevrildi. Ayrıca Batı Almanya Doğu Alman ekonomisinin yeniden inşası için gözünü kırpmadan bugünün değeriyle 1 trilyon euronun üzerinde bir harcama yaptı. Hiç şüphesiz ki Müttefikler savaş sonrasında ve Almanlar birleşme sonrasında bugünkü Almanya'nın Yunanistan ve diğer Güney Avrupa ülkelerine empoze etmeye çalıştığı "kemer sıkma" politikalarını uygulamış olsalardı, bugün Almanya çok daha fakir bir ülke olacaktı.

Bugün, zor durumdaki Avrupa ülkelerinde işsizlik oranı %12 ile %28 arasında değişmekte. Yunanistan'da genç nüfusun işsizlik oranı %65. (2008 yılında bu oran %25 idi.) İnsanlar (özellikle genç nüfuslar) bu ülkelerde canları istediği için değil, iş bulamadıkları için işsiz. Ancak, Alman politikacılar bu durumu idrak etmemekte inat ediyorlar. Hatta, geçen hafta Alman Maliye Bakanı Schauble "Euro Bölgesi'nden gelen pozitif ekonomik sinyaller karşısında tüm Dünya bayram etmeli" şeklinde bir açıklama yaptı. FT'den Martin Wolf'un deyişiyle "eğer devam eden buhran ortamı ve kitlesel işsizlik bir başarıysa, Euro Bölgesinde gözlemlenen düzelme gerçekten de büyük bir zafer olmalı!"

Nasıl ki bir ekonomi için kronik yüksek cari açık ciddi bir soruna işaret ediyorsa, kronik yüksek cari fazla için de aynı şey söylenebilir. Almanya yıllardır aşırı yüksek oranda cari fazla vermekte. (Almanya'nın 2004-2012 cari açık fazlasının ortalaması %6.1). Krize kadar Almanlar yüksek cari fazlalarını daha çok Avrupa içinde elde ediyorlardı. Bunu da büyük ölçüde Alman finans kuruluşlarının Güney Avrupa ülkelerine verdikleri borçlarla gerçekleştiriyorlardı. Kriz sonrasında bu ülkelerin finansman imkanlarının azalması ve milli gelirlerinin gerilemesi neticesinde, Almanya'nın cari fazlası son dönemde belirgin bir şekilde AB dışına kaymış vaziyette. (Nitekim, bizim de Almanya ile olan ticaret açığımız Temmuz'da 12 aylık kümülatif değer olarak 10 milyar doları geçerek tüm zamanların en yüksek seviyesine gelmiş durumda.) Ancak, bir ülkenin devamlı surette diğer ülkelerin aleyhine (ve hatta onları uzun dönemde iflasa sürükleyecek bir şekilde) ticaret fazlası vermesi kabul edilebilir bir iktisat politikası değil. Neticede, Almanya'nın mutlaka kendi iç üretimini iç tüketimi ile karşılaması ve bu şekilde küresel dengesizlikleri de azaltması gerekiyor.

Aksine, bugünlerde Almanya kendi uyguladığı bu çarpık politikayı diğer Euro Bölgesi ülkelerine de uygulamaya çalışıyor. Görünüşte de bu ülkeler cari açıklarını azaltmış durumdalar. Ancak bu azalma verimlilik artışı (=işsizlik artışı) ve özellikle de iç talepteki keskin düşüşle sağlanmış durumda. Ayrıca bu sürdürülebilir bir politika da değil çünkü Avrupa'nın bütünü Almanya gibi dış dünyayla yüksek oranda cari fazla verebilmek için çok fazla büyük. Öte yandan, Euro Bölgesi ülkelerinin geçici de olsa cari fazla vermeye başlaması, bir süre sonra euro'nun aşırı değerlenmesine yol açarak krizdeki ülkeleri başlangıçtan daha da kötü bir durum içine sokacaktır.

Sonuçta, Almanya'nın kendi iç talebini artırarak cari fazlasını düşürmesi, ve krizdeki ülkelere daha fazla "kemer sıkma" yaptırımları yerine büyümeleri önünde büyük bir engel teşkil eden borç stoklarını cömert bir şekilde yeniden yapılandırma imkanları ortaya koyması gerekiyor. Aksi takdirde, değil Euro Bölgesi'nin, AB'nin kendisinin bile geleceğinin sorgulanacağı bir süreç girilebilir.

t.belli@turkishbank.com

BÜTÇE VE KAMU FİNANSMANI

SGK açıkları bir türlü dizginlenemiyor!

- İlk 8 ay sonunda faiz-dışı harcamalar %15.2 oranında artarken, toplam gelirlerdeki artış %17.9 olmuş. Gelirler içerisinde ağırlıklı olarak özelleştirme tahsilatlarından oluşan sermaye gelirlerindeki %514 oranında artış dikkat çekici. Bu sene bu kalemin toplamı şimdiden bu seneki bütçe hedefi olan 9.3 milyar TL'ye çok yaklaşmış durumda. 2008 yılından beri bu kaleminde değil hedef, hedefin yarısı bile tutturulamıyordu. Gelişmekte olan ülkelere olan ilginin belirgin bir şekilde azalmaya başladığı bu sene ise özelleştirme gelirlerinde rekor bir seviyeye ulaşılmış olması ilginç.
- Şu ana kadar bütçenin göreceli olarak dengeli seyrettiği görülüyor. Vergi gelirleri ilk 8 ayda %18.6 artışla enflasyonun oldukça üzerinde. Buna karşılık yatırım harcamalarından oluşan sermaye giderlerinde %50'ye yakın dikkat çekici bir artış söz konusu.
- Öte yandan bütçenin en önemli yapısal sorunlarından biri olan sosyal güvenlik açıklarına bir çare bulunabilmiş değil. SGK'ya transferler toplam faiz-dışı bütçe giderlerinin %45'ine ulaşmış durumda. (Hatta devlet tarafından ödenmeye devam eden SGK primleri de dahil edildiğinde bu oran %50'ye çıkmakta.) Eski yıllarda bütçe üzerinde büyük bir ipotek yaratan faiz giderleri nisbi olarak azalmaya devam ederken, şimdi de sosyal güvenlik açıkları dert olmaya başlamış durumda. Üstelik nüfusumuz çok genç olmasına rağmen.

	2012 Ağu	2013 Ağu	Artış	2012 Oca-Ağu	2013 Oca-Ağu	Artış
Harcamalar	31,821,508	35,050,052	10.1%	229,004,592	259,693,954	13.4%
1-Faiz Hariç Harcama	26,032,831	27,518,467	5.7%	192,740,729	221,955,466	15.2%
Personel Giderleri	7,011,961	7,557,946	7.8%	58,359,431	64,923,922	11.2%
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	1,183,870	1,295,011	9.4%	9,697,570	10,687,558	10.2%
Mal ve Hizmet Alımları	2,433,969	2,386,655	-1.9%	17,851,454	19,054,960	6.7%
Cari Transferler	11,838,874	12,568,045	6.2%	86,795,255	99,476,115	14.6%
Sermaye Giderleri	2,916,128	2,849,269	-2.3%	12,595,982	18,730,948	48.7%
Sermaye Transferleri	169,519	270,109	59.3%	2,197,362	3,159,318	43.8%
Borç Verme	478,510	591,432	23.6%	5,243,675	5,922,645	12.9%
2-Faiz Harcamaları	5,788,677	7,531,585	30.1%	36,263,863	37,738,488	4.1%
Gelirler	30,249,634	31,905,298	5.5%	220,484,315	259,924,508	17.9%
1-Genel Bütçe Gelirleri	29,628,118	31,296,343	5.6%	212,799,706	251,717,365	18.3%
Vergi Gelirleri	26,750,679	28,088,585	5.0%	182,177,334	216,046,764	18.6%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	434,434	499,531	15.0%	11,928,585	8,753,747	-26.6%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	11,212	65,499	484.2%	1,326,513	1,296,190	-2.3%
Faizler, Paylar ve Cezalar	2,386,991	2,346,266	-1.7%	14,593,443	16,491,609	13.0%
Sermaye Gelirleri	13,348	295,444	2113.4%	1,476,571	9,062,687	513.8%
Alacaklardan Tahsilat	31,454	1,018	-96.8%	1,297,260	66,368	-94.9%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	529,089	566,992	7.2%	5,780,842	6,213,153	7.5%
3-Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	92,427	41,963	-54.6%	1,903,767	1,993,990	4.7%
Bütçe Dengesi	-1,571,874	-3,144,754	100.1%	-8,520,277	230,554	-102.7%
Faiz Dışı Denge	4,216,803	4,386,831	4.0%	27,743,586	37,969,042	36.9%

- Ekonomik aktiviteyi takip etmek için izlediğimiz vergi kalemlerinden dahilde alınan KDV %20.6 gibi oldukça yüksek sayılabilecek bir oranda artış göstermiş. Gerek gümrük vergilerindeki azalış, gerekse de ithalde alınan KDV'deki yavaşlama ise genel olarak ithalatın bu ay yavaşlamış olduğunu göstermekte. Kurdaki hareketlenmeye rağmen petrol ve doğalgaz ÖTV'sindeki düşüş de bu ürünlerde ithalatın bu ay azalmış olduğunu göstermekte. (Nitekim bu 2 durum da Ağustos'a ilişkin yayınlanan ithalat rakamları ile de teyit edilmiş durumda.)

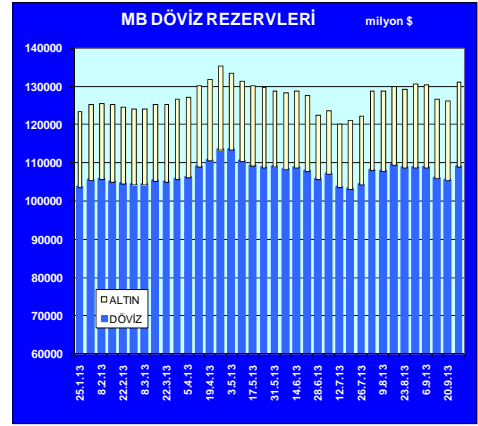
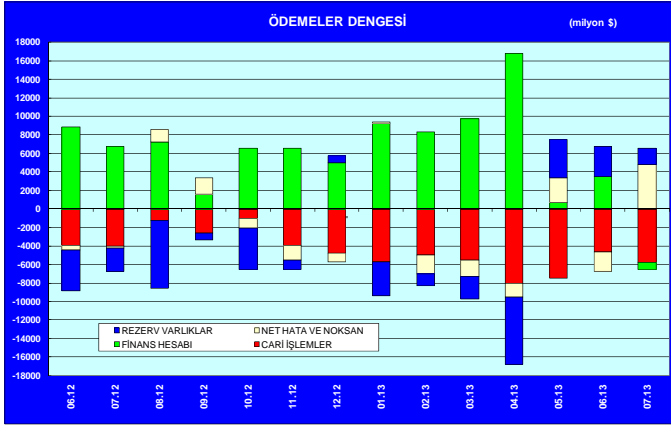
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Hedef
Gelir Vergisi	11.7%	6.2%	7.9%	13.2%	17.0%	3.1%	16.8%	10.1%	10.9%
Dahilde Alınan KDV	12.0%	17.9%	26.8%	19.1%	24.9%	49.8%	16.6%	20.6%	15.3%
Petrol ve Doğalgaz ÖTV'si	64.2%	48.4%	25.1%	36.7%	35.0%	50.9%	24.7%	11.2%	20.6%
Motorlu Taşıtlar ÖTV'si	22.7%	33.5%	17.1%	31.7%	20.5%	11.1%	55.6%	22.0%	14.9%
Gümrük Vergileri	-12.5%	0.1%	-6.6%	5.5%	-11.4%	-7.6%	2.4%	-2.1%	17.4%
İthalde Alınan KDV	12.7%	54.9%	37.9%	21.3%	18.7%	47.0%	33.9%	9.6%	22.4%

- Hazine Ağustos'ta programdaki 8.3 milyar TL borçlanma hedefine karşılık 7.9 milyar TL borçlanma gerçekleştirdi. 2-yıl vadeli tahvil borçlanması ise Temmuz'da %9 faiz oranından gerçekleşirken bu ay yarım puan yükselerek %9.5 oldu. Borçlanma stratejisi'ne baktığımızda ise Hazine'nin Ekim ayına ilişkin faiz-dışı denge beklentisinin 600 milyon TL arttığı, buna karşılık Kasım beklentisinin ise 400 milyon TL azaldığı görülüyor.

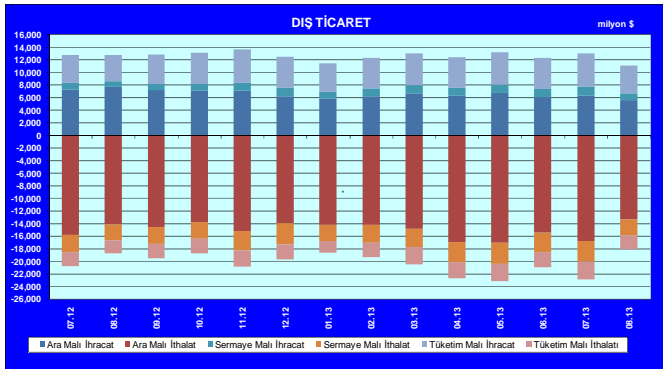
ÖDEMELER DENGESİ ve DIŞ TİCARET

Gene “Net Hata ve Noksan” iş başında

- Temmuz ayında Türkiye’den döviz çıkışları arttığı zamanlarda görmeye alışık olduğumuz bir durum gene gerçekleşmiş durumda. Grafikten de görüldüğü gibi Temmuz’da nette 764 milyon dolarlık sermaye çıkışına karşın Türkiye’ye kayıt altına alınamayan yollardan (net hata ve noksan) 4.8 milyar dolar döviz girişi gerçekleşmiş. Bu aynı zamanda bugüne kadar görülen aylık bazda en yüksek “net hata ve noksan” kalemi. (Bundan önceki en yüksek net hata rakamı aynı zamanda en yüksek sermaye çıkışının yaşandığı 2008 Ekim ayında gerçekleşmişti.) Her zaman olduğu gibi bu kaynağı belli olmayan paranın Suriye, Irak ve/veya Arap ülkelerinden geldiği, kaçakçılıktan sağlandığı veya yastık altından çıkarıldığı şeklinde spekülasyonlar ortaya atılmış durumda.
- Bu ay önceki aylarda olduğu gibi (ve beklendiği gibi) MB rezervlerinde bir gerileme söz konusu. Ancak grafikten de görüldüğü gibi Temmuz sonundan beri rezervlerde bir azalış değil, aksine az da olsa bir artış gözlemlenmekte. (Halbuki bu ay MB 5 milyar doların üzerinde döviz satışı gerçekleştirdi. Ancak bankalar zorunlu karşılık olarak bunun üzerinde bir miktarı MB’ye yatırmış bulunuyorlar.) Ağustos’ta nette fazla bir finans girişi olmadığını da dikkate aldığımızda, bu ay da yüksek bir net hata ve noksan rakamı görmemiz çok büyük olasılık. Eylül’de ise nette tekrar bir miktar finansman girişi söz konusu olacaktır.

- Ağustos ayı dış ticaret rakamlarına her zaman olduğu gibi altın ticaretini soyutlayarak baktığımızda ihracatın %2.5 arttığını, ithalatın ise %3.6 azaldığını görüyoruz. İhracattaki en yüksek artış %19.5 ile otomotiv sektöründe. İthalattaki en yüksek azalış ise %14.4 ile petrol ve doğal gazda. Bu arada ilk 8 ay sonunda altın ithalatı da 12.4 milyar dolarla anormal bir boyuta ulaşmış durumda.
- TİM rakamları Eylül ayında da ithalattaki artışın devam ettiğini gösteriyor. Gene %31.3 ile otomotiv sektöründeki artış başı çekmekte. Tarım ve madencilik sektörleri de sırasıyla %13.1 ve %21.7 artış sağlamış durumdadır.

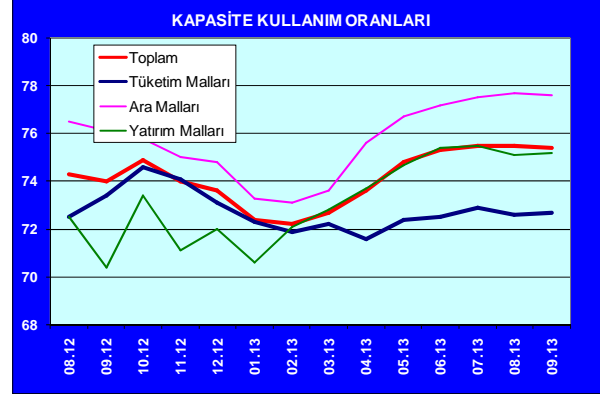
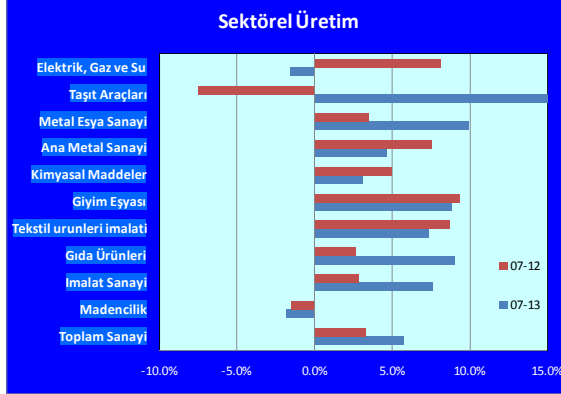

SEKTÖRLER	EYLÜL		
	2012	2013	Değişim (+/-)
I. TARIM	1.825.725	1.838.442	13,1
II. SANAYİ	9.310.362	10.273.049	10,3
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.006.902	1.114.994	10,7
Tekstil ve Hammaddeleri	692.139	756.109	9,2
Deri ve Deri Mamulleri	146.754	176.192	20,1
Hali	168.009	182.693	8,7
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.474.550	1.417.895	-3,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.474.550	1.417.895	-3,8
C. SANAYİ MAMULLERİ	6.828.910	7.740.159	13,3
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.361.736	1.522.028	11,8
Otomotiv Endüstrisi	1.497.604	1.966.208	31,3
Gemi ve Yat	16.402	130.500	695,6
Elektrik - Elektronik Mak. Bilgi	972.286	1.038.661	6,8
Makine ve Aksamları	413.454	482.007	16,6
Demir ve Demir Dışı Metaller	513.233	586.126	14,2
Çelik	1.197.183	1.034.958	-13,6
Çimento Cam Seramik ve Toprak	249.355	266.212	6,8
Mücevher	179.012	207.256	15,8
Silikonlu Sanayi	94.097	114.601	21,8
İnşaatmalara Sanayi	328.281	382.970	16,7
Diğer Sanayi Ürünleri	6.268	8.633	37,7
III. MADENCİLİK	364.580	443.787	21,7
Madencilik Ürünleri	364.580	443.787	21,7
T O P L A M (TİM*)	11.300.667	12.555.277	11,1

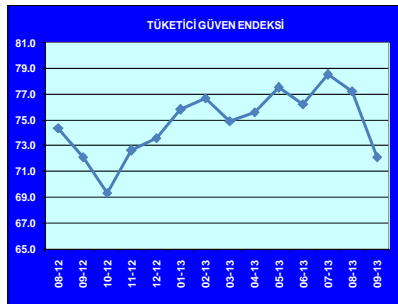
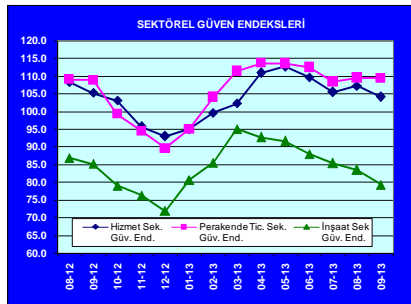
ÜRETİM ve BÜYÜME

Ekonomik aktivite göstergeleri beklentilerden daha olumlu

- Sanayi üretimi endeksi Temmuz ayında %5.8 oranında artış gösterdi. Geçen ay olduğu gibi bu ay da otomotiv sektörü üretimi yüksek artış göstermiş (%17.4). Öte yandan mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endeks ise önceki aya göre %0.5 artış gösterdi.
- Kapasite kullanım oranları ise neredeyse 4 aydan beri yatay bir seyir izlemekte. Ancak genel seviye olarak çok düşük olmadıkları için (hatta ara malları oldukça yüksek) bu durum ekonomide daralma anlamına gelmiyor. Şu an için düşük oranlı ama istikrarlı bir büyümeden söz edilebilir.

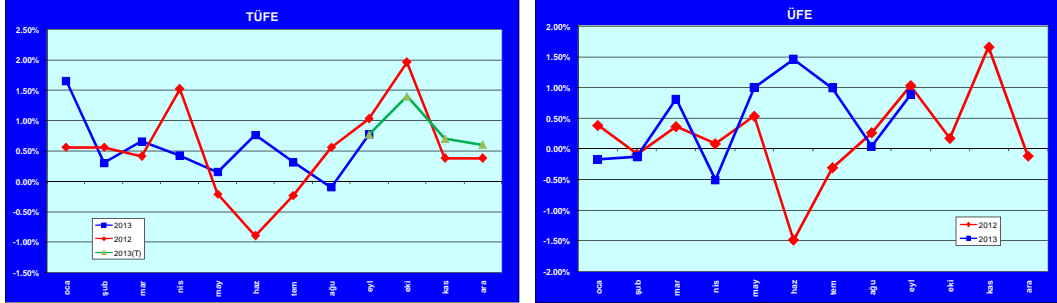
- 2. Çeyrek büyümesi tahminimiz olan %3.6'nın oldukça üzerinde, %4.4 olarak gerçekleşti. Büyümenin %3.5'i özel tüketim harcamalarından, %2.7'si ise devletin tüketim ve yatırım harcamalarındaki artıştan kaynaklanmakta. Büyüme rakamlarındaki başlıca negatif gelişme ise özel sektör yatırımlarındaki daralmanın yavaşlamakla birlikte halen devam etmekte olması.
- Güven endeksleri son derece karışık sinyaller vermeye devam ediyor. Eylül'de mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi önceki aya göre %2.2 artış gösterdi. Öte yandan, bu ay önceki aya göre sektörel güven endekslerinden hizmet endeksi %3, perakende endeksi %0.1 ve inşaat endeksi %5.1 azaldı. Reel kesimin güveni artarken sektör bazında güvenin azalıyor olması ilginç.
- Tüketici güven endeksi ise, grafikten de görüldüğü gibi, bu ay hızlı bir düşüş kaydetmiş durumda. %6.6 azalan endeksi oluşturan bütün alt kalemlerde de (tasarruf ihtimali, ekonomik durum beklentisi, hanenin maddi durumu vs.) düşüş söz konusu.
- Piyasalar tarafından oldukça yakından takip edilen bir başka endeks ise PMI (Satın Alma Yöneticileri) Endeksi. Buna göre Ağustos ayında 50.9 olan endeks Eylül'de 54.0'a yükselmiş durumda. (50'nin üzeri geçen aya göre pozitif artış olduğunu göstermekte.) Üreticiler hem iç, hem de dış siparişlerde artış olduğunu belirirken istihdam seviyesi de artmaya devam etti. Aynı zamanda, beklendiği gibi, bu ay üreticiler üzerinde fiyat artış baskısının en yüksek olduğu aylardan biri oldu.
- Öte yandan, 2. Çeyrek büyümesi %4.4 olurken, bu büyümenin istihdama pozitif bir etki yapmadığı görülmekte. Geçen senenin 2. Yarısından itibaren mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranında belirgin bir artış söz konusu.

ENFLASYON

Çekirdek enflasyon hızlı bir şekilde yükseliyor!

- Eylül ayında TÜFE %0.77, ÜFE ise %0.39 oranında artış gösterdi. Böylece son 12 aylık enflasyon TÜFE'de %7.88, ÜFE'de %6.21 oldu. Bu ay enflasyona en büyük katkıyı %0.36 ile ulaştırma ve %0.18 ile gıda sektörleri yaptı.

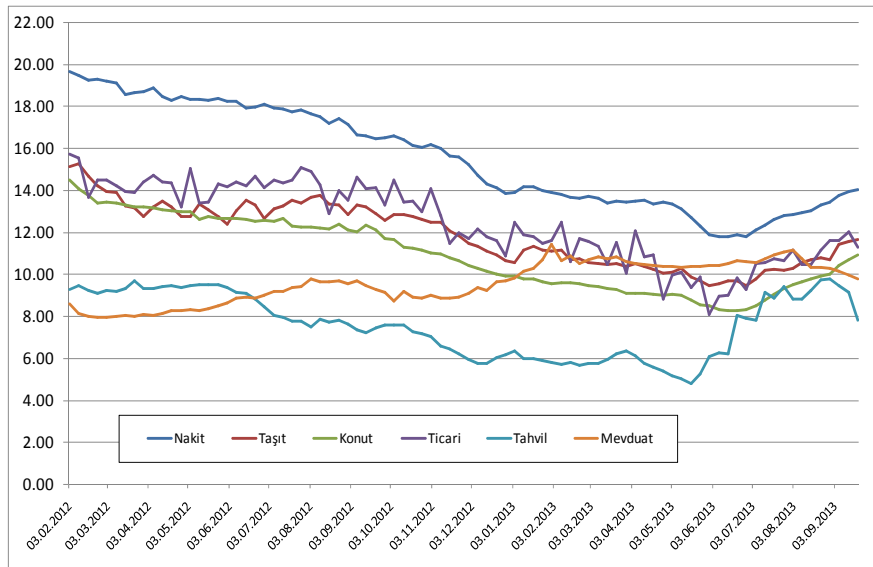
- Her ne kadar MB enflasyon konusunda hâlâ ılıman beklentiler içinde ise de (halen enflasyon tahmin aralığı %5.2 ile %7.2 arasında), çekirdek enflasyon olarak da tabir edilen Özel Kapsamlı TÜFE göstergelerinde son aylarda görülen artışın devam etmekte olduğu gözlemlenmekte. H ve I endekslerinin 12 aylık artış oranları Ağustos'ta %6.79 ve %6.37 iken, Eylül'de bu oranlar %7.29 ve %6.96'ya yükselmiş durumda. Bu gelişmeler ışığında biz sene sonu tahminimiz olan %8'i korumaya devam ediyoruz.

FAİZLER

MB sıkışık günlerde güvercin, rahat günlerde şahin!

- Herhalde Eylül ayı MB PPK toplantısı son dönemlerin en sürprizsiz toplantısı oldu. Tüm faizler sabit bırakıldığı gibi, zorunlu karşılık veya rezerv opsiyon katsayılarında da herhangi bir değişikliğe gidilmedi. Piyasalar da daha önce "sene sonuna kadar faiz artışı olmayacak" şeklinde net bir açıklama yapmış olan Başçı'nın yön vermesiyle bu beklenti içindeydi. Ayrıca toplantı öncesinde dış baskılarda bir azalma, kurlarda da bir toparlanma söz konusu idi. (Sonrasında ise, Fed'in tahvil alımlarında azalmaya gitmeyeceğini açıklamasıyla, zaten baskılar iyice azaldı.)

- Bugünlerde MB piyasanın rahat olduğu günlerde faizleri yükseltip, döviz satımı yaparak TL'na aşağı yönde bir baskı uyguluyor. Tam tersine, döviz talebinin yoğun olduğu günlerde ise kuru serbest bırakıyor. Bu biraz da, spekülasyon talebi yaratanları caydırıcı bir taktik olarak da değerlendirilebilir.

- Grafikten görüldüğü gibi Haziran başından beri mevduat faizleri dışında tüm faizlerde 2 puan civarında bir artış söz konusu.

PARASAL GÖSTERGELER

PARASAL GÖSTERGELER (milyon YTL)	1 27.09.2013	2 30.08.2013	3 28.12.2012	4 1/2	5 1/3
Dolaşımdaki Para	67,989	66,120	54,566	2.8%	24.6%
Vadesiz TL Mevduatlar	91,281	88,324	75,304	3.3%	21.2%
Vadesiz YP Mevduatlar	40,223	38,975	37,535	3.2%	7.2%
M1	199,494	193,419	167,405	3.1%	19.2%
Vadeli TL Mevduatlar	446,256	437,631	400,392	2.0%	11.5%
Vadeli YP Mevduatlar	201,877	200,545	163,974	0.7%	23.1%
M2	847,627	831,594	731,771	1.9%	15.8%
Repo	6,931	10,391	7,034	-33.3%	-1.5%
B Tipi Likit Fonlar	13,511	9,530	17,289	41.8%	-21.9%
İhraç Edilen Menkul Değerler	21,715	19,632	18,558	10.6%	17.0%
M3	889,784	871,148	774,652	2.1%	14.9%
Dolarizasyon	27.2%	27.5%	26.0%	-1.0%	4.6%
Toplam TL Krediler	718,335	711,467	594,493	1.0%	20.8%
Bireysel TL Krediler	317,095	313,279	264,314	1.2%	20.0%
Kurumsal TL Krediler	401,240	398,188	330,179	0.8%	21.5%

EKONOMİK VERİLER

	TEFE (%)	TÜFE (%)	GSMH (%)	İTHALAT (milyon \$)	İHRACAT (milyon \$)
2000	32.7	39.0	6.8	54,503	27,775
2001	88.6	68.5	-5.7	41,399	31,334
2002	30.8	29.7	6.2	51,554	36,059
2003	13.9	18.4	5.3	69,340	47,252
2004	13.8	9.3	9.4	97,341	63,017
2005	2.7	7.7	8.4	116,352	73,275
2006	11.6	9.7	6.9	137,300	85,300
2007	5.9	8.4	4.7	170,048	107,184
2008	8.1	10.1	0.7	201,800	132,000
2009	5.9	6.5	-4.8	140,775	102,165
2010	8.9	6.4	9.2	185,493	113,930
2011	13.3	10.5	8.8	240,842	134,907
2012	2.7	6.2	2.2	236,544	152,537
2013 (T)	6.0	8.0	3.5	255,000	162,000

DOLAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCAK	1.1736	1.6424	1.4903	1.6068	1.7725	1.7673
ŞUBAT	1.1963	1.6955	1.5427	1.6005	1.7569	1.7988
MART	1.3127	1.6762	1.5230	1.5437	1.7815	1.8120
NİSAN	1.2911	1.5862	1.4810	1.5214	1.7573	1.7995
MAYIS	1.2125	1.5419	1.5741	1.5935	1.8493	1.8876
HAZİRAN	1.2245	1.5321	1.5813	1.6235	1.8152	1.9282
TEMMUZ	1.1620	1.4762	1.5118	1.6814	1.7950	1.9343
AĞUSTOS	1.1803	1.5028	1.5282	1.7538	1.8198	2.0348
EYLÜL	1.2375	1.4841	1.4504	1.8601	1.7939	2.0402
EKİM	1.5036	1.4898	1.4370	1.7542	1.8014	
KASIM	1.5699	1.4983	1.5063	1.8498	1.7860	
ARALIK	1.5291	1.5130	1.5450	1.8980	1.7862	

EURO	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCAK	1.7441	2.1128	2.0817	2.1947	2.3372	2.3920
ŞUBAT	1.8185	2.1463	2.0976	2.2132	2.3616	2.3603
MART	2.0743	2.2270	2.0503	2.1927	2.3778	2.3230
NİSAN	2.0090	2.1133	1.9711	2.2605	2.3244	2.3528
MAYIS	1.8796	2.1659	1.9366	2.2954	2.2950	2.4542
HAZİRAN	1.9341	2.1627	1.9385	2.3510	2.2852	2.5183
TEMMUZ	1.8142	2.0835	1.9691	2.3995	2.2035	2.5654
AĞUSTOS	1.7398	2.1461	1.9371	2.5307	2.2860	2.6978
EYLÜL	1.8065	2.1715	1.9788	2.5128	2.3196	2.7552
EKİM	1.9682	2.2083	1.9841	2.4569	2.3322	
KASIM	2.0136	2.2389	1.9629	2.4636	2.3225	
ARALIK	2.1435	2.1707	2.0650	2.4556	2.3565	

YATIRIMLARIN GETİRİLERİ

	DOLAR	EURO	İMKB	MEVDUAT
EKİM 2012	0.4%	0.5%	9.2%	0.8%
KASIM 2012	-0.9%	-0.4%	-8.5%	0.8%
ARALIK 2012	0.0%	1.5%	17.9%	0.7%
OCAK 2013	-1.1%	1.5%	0.7%	0.7%
ŞUBAT 2013	1.8%	-1.3%	0.7%	0.7%
MART 2013	0.7%	-1.6%	8.3%	0.6%
NİSAN 2013	-0.7%	1.3%	0.2%	0.6%
MAYIS 2013	4.9%	4.3%	-0.1%	0.5%
HAZİRAN 2013	2.2%	2.6%	-11.3%	0.5%
TEMMUZ 2013	0.3%	1.9%	-3.8%	0.5%
AĞUSTOS 2013	5.2%	5.2%	-9.5%	0.7%
EYLÜL 2013	0.3%	2.1%	12.2%	0.6%
SON 12 AY BİLEŞİK	13.7%	18.8%	12.2%	8.0%

İMKB	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCAK	42,698	25,934	54,650	63,278	57,171	78,783
ŞUBAT	45,823	24,027	49,705	61,284	60,721	79,334
MART	40,160	25,764	56,538	64,434	62,423	85,899
NİSAN	43,468	31,651	58,959	69,250	60,010	86,046
MAYIS	40,326	35,002	54,384	63,046	55,099	85,990
HAZİRAN	35,090	36,949	54,839	63,269	62,543	76,295
TEMMUZ	42,201	42,643	59,866	62,296	64,260	73,377
AĞUSTOS	39,844	46,551	59,973	53,946	67,368	66,394
EYLÜL	36,051	48,989	65,774	59,693	66,397	74,486
EKİM	27,833	47,184	68,760	56,061	72,529	
KASIM	24,947	45,350	65,350	54,517	66,351	
ARALIK	26,864	52,668	66,004	51,266	78,208	

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Merkez / İst.		Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı	(212) 373 71 11
İstanbul Kurumsal	Hüseyin Maraş	Dolapdere Cad., No:187, Pangaltı	(212) 233 72 88
Abdi İpekçi / İst.	Ayşenur Kaynak	Abdi İpekçi Cad. No:57, K:7, Nişantaşı	(212) 315 11 33
Bakırköy / İst.	F. Engin Mökay	İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2	(212) 543 33 67
Bayrampaşa / İst.	Ayhan Cengiz	Abdi İpekçi Cad. No: 69/1, Bayrampaşa	(212) 576 10 10
Çiftelievzi / İst.	Şule Çetinkaya	Bağdat Cad. No:198	(216) 302 69 22
Levent / İst.	Semra Oktayoğlu	Gonca Sok., No:2, Levent	(212) 268 04 30
Moda / İst.	Ercan Osman Koroç	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy	(216) 348 12 73
Pendik / İst.	Dilek Çatak Hıdıroğlu	E5 Kaynarca yan yolu, Barış İş Mer. No:34/2	(216) 598 34 89
Ankara	Elif Gülçin Demir	Mithatpaşa Cad. No 57-A/B 06420 Çankaya	(312) 431 11 80
Ostim / Ankara	Erdal Polat	Bağdat Cad. No 354, Yenimahalle	(312) 386 15 71
İzmir	Ozan Emrah Tahmaz	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A	(232) 483 00 42
Adapazarı	Metin Tunç	Orta Mah. Ankara Cad. No:47	(264) 272 69 48
Antalya	Tülay Saatçı	Adnan Menderes Bulv., Erkal Apt. No:7	(242) 243 43 89
Bursa	Nebi Oral	Haşim İşcan Cad., No:1/1,Osmangazi	(224) 220 91 91
Denizli	Şule Yılmaz	Saraylar Mah. 2.Ticari Yol No:39	(258) 262 14 72
Eskişehir	Olca Oktay	Sakarya Cad., No:19	(222) 231 45 31
Gebze	Erkan Kızılcay	Hacı Halil Mah., Millet Cad., No:1	(262) 642 41 79
Mersin	Mustafa Seven	Cami Şerif Mah., Uray Cad., No:58/A	(324) 233 56 12

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI
(212) 373 73 73
TURKISH BANK (UK) LTD

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Commercial Branch	Vedat Çelik	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
London Branch	Çiğdem Beyköylü	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Harringay	Şule Ahmet	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmers Green	Filiz Yazıcıoğlu	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870
Edmonton	Asya Yaman	Unit 2A, 92-94 Fore St., Edmonton, N18 2XA	(44-208) 887 8080
Lewisham	Ahmet Ali Günay	Lewisham High Street London SE13 5JX	(44-208) 852 3089
Dalston	Suheyli İsmail	121 Kingsland High St. Dalston London E8 2PB	(44-207) 923 3339

TÜRK BANKASI LTD.

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez-kurumsal	Mehmet Salih Havalı	92 Girne Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 33
Lefkoşa/Merkez-bireysel	İşıl Göksoylu	92 Girne Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 33
Lefkoşa/Köşklüçiftlik	Neşe Gönyeli	Mehmet Akif Cad.Çığır Apt.No2 Köşklüçiftlik	(392) 227 21 15
Lefkoşa/Kaymaklı	Nilgün Bayraktar	Kemal Aşık Caddesi, No.66 Kaymaklı	(392) 227 73 80
Lefkoşa/Taşkinköy	Sevda Gençay	Şehit Kemal Ünal Sok. No:104A Taşkinköy	(392) 225 69 03
Lefkoşa/Çarşı	Seyit Ali Mutsuz (sor.)	Belediye Pazarı Yanı	(392) 227 48 25
Gönyeli	Dilek Utlu	Atatürk Cad. Belediye Karşısı, Gönyeli	(392) 223 17 68
G.Mağusa/Merkez	Reşat Gündoğdu	24 Liman Yolu, Gazi Mağusa	(392) 366 90 85
G.Mağusa/Salamis	İnanç Babaliki	Ayluka Mah.,İsmet İnönü Bul.Salamis Yolu	(392) 365 53 67
G.Mağusa/Terminal	Nuray Veziroğlu	Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, 28D, Dumlupınar	(392) 366 72 69
Girne/Merkez	Alev Özkandemir	Ziya Rızıkı Cad., Poltan Palas Apt 8-9-10, Girne	(392) 815 13 60
Girne/Çarşı	Şuruk Çağlar (sor.)	Ramadan Cemil Meydanı, No:1, Girne	(392) 815 21 01
Girne/Karaoğlanoğlu	Hüseyin Alemdar	Karaoğlanoğlu Cad., No:118,Karaoğlanoğlu	(392) 822 40 32
Girne/Karakum	Filiz Tüzmen	Hz. Ömer Cad., Ozanköy Kavşağı Karakum	(392) 815 47 13
Girne/Alsancak	Rüya Yılmaz	206 Karaoğlanoğlu Cad., Girne, Alsancak	(392) 821 33 99
Güzelyurt	Güven Hacımulla	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. 3-4, Güzelyurt	(392) 714 21 98
Gemi Konağı	Nazlı Erk Cellatoğlu	Ecevit Cad., No:42 Girne	(392) 727 73 52
Ortaköy	Esra Ayalp	Şht.Gzt.Hasan Tahsin cad.16/A blok no:43	(392) 227 04 39
Lefke	Şebnem Atalar	Fadil Nekibzade Cad., No:3, Lefke	(392) 728 75 45
Önder	Yıldan Karamona (sor.)	Bedrettin Demirel Cad. No.87, Lefkoşa	(392) 229 14 20

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi	: Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon	: +90 212 373 63 73
E-posta	: rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com